

JAARVERSLAG 1998/1999 VAN DE VERENIGING 'MAARN- MAARSBERGEN NATUURLIJK'

Algemeen

Het afgelopen jaar was het jaar waarin onze vereniging het 15-jarig bestaan heeft gevierd. Deze viering vond plaats op landgoed 'Anderstein', waar familie Van Beuningen voor een zeer gastvrije ontvangst zorgde. Behalve het gezellig koffiedrinken, bestond de viering uit een rondleiding over het landgoed en een gezonde, ecologische lunch. Tijdens de lunch werd een quiz gehouden waarmee de natuurkennis van de aanwezigen werd getest. Deze kennis bleek bijzonder groot te zijn! Tijdens deze bijeenkomst nam Ali Lootsma, tot onze spijt, afscheid van het ons bestuur. Ali heeft zich jarenlang bijzonder ingespannen voor het wel en wee van onze vereniging. Bij deze wil het bestuur haar nogmaals bijzonder danken voor haar inzet! Wij hopen dat Ali nog vele jaren in ons midden zal zijn.

Het afgelopen jaar was tevens het jaar waarin het zuidelijk deel van de Utrechtse Heuvelrug - dus inclusief het natuurgebied van de gemeente Maam ten zuiden van het spoor en de snelweg - het predikaat kreeg van 'Nationaal Park in oprichting'. Deze belangrijke erkenning van de natuurwaarden van dit gebied zal er naar onze mening toe bijdragen dat het gebied zoveel mogelijk ongeschonden blijft bij de realisering van de HSL-Oost en de verbreding van de A12. Onze vereniging zal zich inzetten voor uitbreiding van het Nationale Park met het noordelijk deel van de Utrechtse Heuvelrug. Daarbij zal ook gewezen worden op het belang van het realiseren van ecologische verbindingen van de zuidelijke met de noordelijke Heuvelrug en van de zuidelijke Heuvelrug met de Gelderse Vallei.

Inmiddels is er een jaar ervaring met de afsluiting van de Maarnse Grindweg en met de nieuwe vormgeving van de vijvers in de Driesprong. Beide projecten hebben een grote meerwaarde voor de natuur opgeleverd.

Helaas zijn er het afgelopen jaar door Rijkswaterstaat grote lichtmasten in de middenberm van de A12 gezet die tot ver in het omliggende gebied uitstralen. Deze verlichting heeft een verstorend effect voor de fauna in de nabijheid van de snelweg. Ook zorgt deze voor 'lichtvervuiling' en een verstedelijkingseffect. Het bestuur en leden van Maarn Maarsbergen Natuurlijk hebben door middel van brieven aan de minister van Verkeer en Waterstaat aangedrongen op verwijdering van de lichtmasten. Rijkswaterstaat kan niet aantonen dat de lichtmasten de verkeersveiligheid verhogen. In besprekingen heeft Rijkswaterstaat aangegeven tot plaatsing te zijn overgegaan, omdat de lichtmasten nu eenmaal besteld waren. Tot op heden heeft de minister op de brieven van onze vereniging nog geen afdoende antwoord gegeven.

Door het bestuur is het afgelopen jaar weer het nodige werk verzet. Conny, Wim en Maarten vormen in feite de spil van onze vereniging, omdat zij gedrieën - ieder door middel van haar/zijn eigen takenpakket - zorgen voor het verschijnen van de nieuwsbrief 'de Modderkoning' en voor alle secretariële en financiële werkzaamheden. Veel van deze werkzaamheden zijn niet direct zichtbaar voor de leden, maar zijn toch van groot belang om onze vereniging goed te laten functioneren. Ook wordt het bestuur regelmatig uitgenodigd vergaderingen bij te wonen. Enerzijds een positieve

zaak, omdat wij zo de belangen van natuur en landschap kunnen inbrengen. Anderzijds vergeten professionele instellingen nog wel eens dat het bestuurswerk vrijwilligerswerk is en dat het voor sommigen een behoorlijk deel van de vrije tijd vraagt.

Wij hopen dat ook onze leden het behoud en herstel van de natuur- en landschappelijke waarden in onze gemeente in het oog houden en niet schromen het belang hiervan onder de aandacht van de gemeente en andere instanties/personen te brengen. Individuele inbreng van leden zet de inbreng vanuit het bestuur veel kracht bij! Ook staat het bestuur open voor ideeën en suggesties die kunnen leiden tot het vergroten van de natuur- en landschappelijke waarden in onze leefomgeving.

Lezingen en excursies

In 1998 hebben wij weer een aantal zeer interessante lezingen gehad, o.a. over vlinders door Kars Veling, de ecologische verbindingen door Simon Klingen, over uilen door Zomer Bruin, een lezing over de Polder Arkemheen door Peter Tazelaar en een lezing over de verdroging. Helaas viel de vaarexcursie op het Naardermeer in het water. Maar dat doen wij dit jaar over. Verder was er een fantastisch tuinbezoek aan "Huis te Maarn" en hebben wij met 46 mensen deelgenomen aan de sponsorfietstocht van de Rabobank.

Kinderen in de Natuur

(de jeugdnatuurgroep van MMN)

Vanaf 1998 is gekozen voor een andere opzet, onder leiding van Annelies Wiersma en Jeltje Bijleveld en waren de kinderen (20 à 30) te gast bij de eigenaren van diverse landgoederen, die onze gemeente binnen haar grenzen heeft. Zo werden bezoeken gebracht aan landgoed "Het Kombos" (2x), het landgoed "Huis te Maarn" en aan landgoed "Anderstein". Ook werd in samenwerking met de bibliotheek een programma met de uil als onderwerp georganiseerd. Een vogelexcursie, een demonstratie van het opzetten van een vogel en het zelf maken van natuurkaarten maakten het programma voor 1998 tot een succes. In 1999 gaat de jeugdnatuurgroep door met een steeds groter wordende groep.

Het Landschapsonderhoudsplan

Het afgelopen werkseizoen is er vooral gewerkt aan de volgende projecten en beheersplannen:

De Kolk

Het beheersplan "de Kolk" opgesteld door Landschapsbeheer Utrecht, is inmiddels uitgevoerd en heeft ten doel een optimaal leefmilieu voor de amfibieën te creëren. De begroeiing is gedund waardoor een verjongingsproces op gang wordt gebracht. Hierdoor kunnen meer kruiden en struiken gaan groeien, waarvan flora en fauna zullen profiteren. Door het maken van houtrillen en het bewust laten liggen van enkele dode bomen ontstaat meer schuilgelegenheid voor de amfibieën en andere dieren.

De Koeheuvels

De tweede fase van het beheersplan (eveneens opgesteld door Landschapsbeheer Utrecht) is inmiddels uitgevoerd. Op ongeveer drie hectare is de opslag en de humuslaag verwijderd, zodat op de oorspronkelijk schrale zandlaag de heide kan terugkomen. Het beheersplan is nu voor ongeveer de helft uitgevoerd. Over twee jaar moet de eindfase zijn bereikt, waarna met een jaarlijks klein onderhoud kan worden volstaan om het opnieuw dichtgroeien te voorkomen.

De nieuwe Maarnse Beek

Op landgoed Anderstein is de afgelopen maanden het project 'de nieuwe Maarnse beek' uitgevoerd. Er is een grote vijverpartij (en een nieuw wandelpad) aangelegd met een extra bufferfunctie voor het opvangen van grote neerslaghoeveelheden. Vanaf deze vijverpartij loopt de beek in vele meanders midden over de akker naar de Dwarsweg. In het najaar komt er een vervolgproject, zodat ook het deel tussen de Dwarsweg en de Heijgraaf een meer natuurlijk verloop zal krijgen. Daarmee zullen de Maarnse beken grotendeels zijn hersteld.

Werkdagen in het landschap

Dit werkseizoen hebben wij drie dagen in het landschap gewerkt. Een dag bij de Kolk in Maarsbergen en de andere dagen bij de Schapendrift en de Droststeeg.

Lokale agenda 21 Maarn (LA 21)

In februari 1998 heeft op initiatief van de gemeente de startconferentie voor de LA 21 Maarn plaatsgevonden. In de stuurgroep die daaruit is voortgekomen, nam ook MMN deel. Nadat het plan van aanpak was goedgekeurd door de stuurgroep en vervolgens door B&W, is er voor elk van de vijf thema's een werkgroep opgericht. In elk van deze werkgroepen is MMN goed vertegenwoordigd en wordt er gewerkt aan het opstellen van een actieplan. Op dit moment zijn de actieplannen die door de werkgroepen zijn opgesteld, in een eindfase.

Cultuurhistorische commissie

Deze werd op 19 november 1997 opgericht als werkgroep van de vereniging 'Maarn Maarsbergen Natuurlijk' en bestaat uit Henk van den Beld (voorzitter), David Vroon (secr.), Eric Somsen, Rien Pater, Cees van Lambalgen en Bob Laporte sr. Als adviseur is aan de werkgroep verbonden de heer Ad de Jong. De commissie is een voortzetting van de Stichting Aarendal die zich heeft ingezet voor het behoud van het boerderijtje Aarendal in Maarn. De commissie is bezig geweest met het formuleren van haar doelstelling en het uitdragen daarvan naar het gemeentebestuur, de omliggende gemeenten en de provincie Utrecht. Bovendien is zij bezig geweest met het afwikkelen van de werkzaamheden rondom Aarendal, het inventariseren van bepaalde monumenten, literatuur, landkaarten, prentbriefkaarten, foto's en dia's en het benoemen van cultuurhistorisch belangrijke gebieden. Gestart is met het uitbrengen van de notitie "Cultuurhistorische landschapselementen in de gemeente Maarn: het beschermen waard". Deze notitie is verspreid naar het bestuur van MMN en naar het gemeentebestuur. Een tweede belangrijke activiteit is een inventarisatie van alle gegevens rondom het kasteel Maarsbergen en het in kaart brengen van veldnamen, grafheuvels, vlakrelicten, lijnrelicten en puntrelicten als proefproject voor het in een

later stadium vastleggen van gegevens van de gehele gemeente Maarn. Speciale aandacht is in 1998 geschonken aan de Grote Bloemheuvel in Maarsbergen, het bestuderen en commentaar geven op het MSP en MIP, het uitbrengen van de publikatie over Aarendal en het initiatief om te komen tot het actief meedoen aan de Landelijke Open Monumentendag.

HSL-Oost/verbreding A12

De vereniging was en is nauw betrokken bij de ontwikkelingen met betrekking tot de HSL-Oost en de verbreding van de A12. Zij is vertegenwoordigd in klankbordgroepen en in het Platform Maarn. In 1998 verschenen er diverse rapporten die resulteerden in veel overleg. Diverse varianten voor de aanleg van nieuwe infrastructuur zijn op hun merites beoordeeld. Door een eendrachtige opstelling van zowel het Platform als de gemeente zal de tunnelstudie als volwaardige, kansrijke variant door de regio in het onderzoek blijven worden ingebracht.

Maarn, 8 maart 1999

Het bestuur van Maarn Maarsbergen Natuurlijk

© Vereniging Maarn-Maarsbergen Natuurlijk 1999